

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravništvu naj se blagovolično pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, dne 26. marca 1897.

Pred sestankom državnega zbora.

Na Dunaju, 23. marca.

Z današnjim dnem so končane zanimive in živahne državnozbornske volitve in že v soboto se snide novi državni zbor na svoje dvajseto zasedanje.

Dasi so pri minolih volitvah stopila prvič širke vrste doslej politično brezpravnih državljanov na volišče, in dasi so v nekaterih industrijskih okrajih in v Gališki bili izvoljeni neki zastopniki socialnodemokratske in tej podobne stranke, je najvažnejši moment zadnjih volitev vendar poraz nekaj tako mogočne in ošabne nemške levice. V tem, ko so volitve pomnožile število poslancev vseh drugih strank, je nemška levica izgubila toliko mandatov, da odselej ne bo mogla več igrati v drž. zboru tiste odločilne vloge, katero je igrala dolgo vrsto let, ne vselej na korist državi, a vselej na škodo slovanskim narodom.

Nova zbornica bode razdeljena na celo vrsto večjih in manjših klubov, katerih vsaki bo moral iskati dotike z drugimi, ker se sicer ne more povzpeti do vpliva in veljave. Vseled tega tudi vladi ne bo lahko, dobiti trdno in zanesljivo večino, toliko manj, ker si interesi teh malih klubov pogosto dijametralno nasprotujejo.

Brez trdne večine vlada ne bo mogla izhajati. Čakajo jo velevažne naloge — bodi omenjena samo pogodba z Ogersko — pri katerih bo potrebovala zanesljive večine. Na to niti misliti ni, da bi mogla za vsak posamičen slučaj sestaviti posebno večino, vselej iz drugih elementov, kar je znal posebno dobro grof Taaffe, in zato je najzanimivejše vprašanje sedaj to, kje si poišče vlada potrebno parlamentarno zaslombo, katero vprašanje je še toliko zanimivejše in važnejše, ker se z njim tudi odloči, po katerem sistemu se bo vladalo v bodoče v Avstriji.

Splošno se sodi, da bode vlada izkušala okrog poljskega kluba, kateri bode na vsak način jedro bodoči večini, grupirati razne druge stranke,

v prvi vrsti mladočeški in jugoslovanski klub, dalje maloruske poslance in češke veleposestnike. Toda vse te stranke skupaj še nimajo v parlamentu večine in valed tega bode morala vlada skrbeti, da dobi k njim še neke druge stranke. Misli se, da reflektuje v prvi vrsti na tiste nemške konservativce, kateri so do zadnjega sedeli v Hohenwartovem klubu in kateri se nikakor nečejo sprijazniti s tendencami Dipaulijeve katoliške ljudske stranke.

Čujejo se pa tudi še druge kombinacije. Govori se, da bo grof Badeni pritegniti k bodoči večini tudi nemške klerikalce in levičarske veleposestnike, — ako se slednji združijo v poseben veleposestniški klub — kar pa ni prav verjetno, a ponujajo se mu tudi krščanski socialisti.

Na katero stran se vlada odloči, tega pač sedaj še ni moč uganiti; gotovo je le, da na podporo mladočeških in nekaterih jugoslovanskih poslancev ne bo mogla računati, ako bi hotela Dipaulijeve ali Luegerjeve pristaše postaviti mej stebre bodoče večine, saj ti niso samo klerikalni, nego Slovonom prav tako nasprotni, kakor nemški nacionalci ali levičarji.

Nekoliko pojasnila glede vladnih namer nam poda pač prestolni govor, oločen na dan 29. t. m., a prvič se pokažejo določne konture prihodnje državnozbornske večine pri volitvi predsedništva. Krščanski socialisti se poganjajo na vso moč za dr. Pattajja, češ, da mora biti predsednik Nemeec in da je Pattaj zaupnik največjih nemških strank, krščanskih socialistov, nemških nacionalcev in klerikalcev.

Slovanski poslanci stoje na drugem stališču. Po njih mnenji bode predsednik poslanski zbornici zaupni mož parlamentarne večine in ker je povrh večina avstrijskega prebivalstva slovanske narodnosti, izkušali bodo na vsak način, da spravijo na predsedniško mesto slovanskega poslanca. Njih kandidat je bivši podpredsednik Abrahamowicz, a imenuje se tudi tirolski konservativec in bivši drugi podpredsednik dr. Kathrein, tako da imamo že zdaj, ušteveši klerikalno poharvanega nacionalca dr. Pattajja, tri kandidate za predsedniško mesto.

Brez dvoma se izkaže pri tej volitvi, katere stranke bodo v bližnji prihodnosti v zbornici odločevale in potem bomo tudi Slovenci in Hrvati približno vedeli, kaj smemo pričakovati za prihodnost od vlade in od novega parlamenta.

Fiat lux!

V ljutem domačem boju nas je nepopisno razveselila vest, da so si priborili naši Korošci sijajno zmago. Narodna stranka, ki ima skrb za ves slovenski narod, ki objemlje z jednako ljubeznijo vse slovenske sinove, kateri imajo srce za napredek in svobodo, stranka, ki najvstrajnejše povdarja duševni prospek zavednega slovenskega ljudstva, ki navzlic vsiljenemu, prenapetemu strankarskemu boju ni pozabila pravega smotra svojega programa, ta narodna stranka obradostila se je iz vsega srca velikega napredka, katerega si je pridobila čista narodna ideja mej brati Korošci.

Prav tako pa je razžalostila narodno stranko pretužna vest, da je vsled nezaslišanih političnih zločinov zmagal protikandidat dosedanjega tržaškega velezaslužnega slovenskega državnega poslanca, da je propadel vzor moža in rodoljuba, vzor avstrijskega patrijota, g. Iv. Nabergoj. Poznajočim tržaške in okoličanske razmere, bil nam je spočetka do cela neumljiv ta Nabergojev padec. Masa slovenskih zavednih, poštenih in navdušenih volilcev — dobra agitacija — neumorno delovanje političnega društva „Edinosti“ in njega glasla — končno pa še velike zasluge, katere si je stekel Iv. Nabergoj tekom svojega 25letnega političnega voditeljstva Slovencev v Trstu in njega okolici, zasluge, katere je celo odlikovalo Njegovo Veličanstvo, presvetli naš cesar in katere pozna vsak prijatelj in sovražnik: vsa ta dejstva so nam bila porok, da slovenska avstrijska stvar mora zmagati proti progressovcu, čegar telo je pač še v naši državi, čegar srce in duša pa že od nekaj neutešljivo hrepenita po svoji „domovini“, po lepi Italiji... In vendar smo se varali! — Podatki pa, ki nam dobajajo o zmagi Avstriji priznana sovražnega Mauronerja in ki nam vedno bolj razjasnjujejo vso situacijsko sliko, silijo nam čudne misli v glavo. Že dejstvo, da so se vršila najpredržnejša volilna sleparstva pred očmi vlade,

LISTEK.

Zakaj je moral umreti...

(Francoski spisal Alphonse Daudet.)

Pot od mojega mlina v spodaj ležečo vas gre tik mimo neke pristave. Pri cesti se rastira veliko, z murvami obasjeno dvorišče, v ozadju je hiša, pravo prototipno provenzalsko poslopje: rudeča streha, krita z opeko, dolga, očrnjena prednja stran, predrta nepravilno z okni, prav zgoraj vremenska zastava, vreteno, po katerem vlečejo kvišku vrče in tu in tam viseči šopi rujavega sena...

Kako da me je zanimal ta dom? Zakaj so me osupnila ta zaprta vrata? — Ne mogel bi tega povedati, in vendar me je pretresal nekak mrz, ko sem ogledoval ta stan. Krog njega se je širila prevelika tišina... Pes ni zalajal, če si mimo šel, purani so bežali, ne da bi kričali... V hiši niti jednega glasu! Nič, niti od zvonca mule... Če bi okna ne bi bila zastrta z belimi zavesami, če bi se ne bil vzdigoval od strehe dim, bi kdo lahko mislil, da tu nihče ne stanuje.

Včeraj opoldne sem se vračal iz vasi in šel — da se ognem solncu — v senci murvinih dreves

ob pristavinem zidu. Na cesti so nalagali molčeči hlapci voz mrve. Vrata so ostala odprta. Ko sem šel mimo, sem se ozrl skozi nje in zagledal v ozadju dvorišča velikega, starega, popolnoma belega moža, s podprtimi komolci ob veliki kamniti mizi in z glavo, tihoččo mej obema rokama, v prekratnem telovniku in v popolnoma razcapanih hlačah... Obstal sem. Nekdo izmed hlapcev mi je zašepetal: „Tiho! To je gospodar... Tak je, odkar se mu je ponesrečil sin.“

Mej tem sta prišla mimo ženska in deček, oba črno opravljeni, z velikimi pozlačenimi molitveniki v rokah in vstopila sta v pristavo.

Mož je nadaljeval: „... gospodinja in mlajši sin; od maše prihajata. Vsaki dan gresta tja, odkar se je usmrtil otrok... Ah, gospod, koliko tarnajo! — Oče še vedno nosi mrtvečevo obleko; ni ga moči pregovoriti, da bi jo slekel... Hi! Hot!“

Voz se je premaknil. Bil sem radoveden in sem hlapca prosil, če bi smel sesti poleg njega, in zgoraj v senu sem zvedel vso žalostno dogodbo...

Rekali so mu Ivan. Bil je lep fant, dvajset let star, vedel se je kakor dekle, zanesljiv je bil in odprtega obraza. Ker je bil lep, so rade gledale za njim vse ženske; on pa je poznal samo

jedno — malo Arležanko, vso v žmetu in čipkah, katero je videl nekaj, ne vem kje. — V pristavi iz prva niso radi videli te zveze. Dekle je bila koketka, in njeni stariši niso bili z dežele. Toda Ivan je hotel imeti na vsak način svojo Arležanko. Dejal je: „Umrem, če mi je ne dajo.“

Verjeli so mu, da resno misli in so sklenili, da mu jo zamože po želvi.

Neko nedeljo je družina ravnokar odkosila na dvorišču. Bilo je to skoraj ženitovanjska pojedina. Neveste sicer ni bilo poleg, a pili so vsak trenotek na njeno zdravje... Tu se prikaže na vratih mož in poprosi s tresočim glasom mojstra Estèveja samega. Estève vstane in stopi na cesto.

„Mojster,“ mu reče mož, „vi hočete svojega otroka oženiti s slabo osebo, ki je bila dve leti moja ljubica. Kar pravim, dokažem: tu so pisma!... Stariši vedo vse in so mi jo obljubili; toda odkar jo hoče imeti vaš sin, nočejo niti stariši niti ona ničesar vedeti o meni... Jaz bi pa mislil, da po vsem tem ne more biti žena družega.“

„Dobro,“ pravi mojster Estève, ko prebere pisma; „stopite z mano na kozarec muškateljca!“

Mož odgovori: „Hvala! Bolj sem žalosten, kakor žejen!“ In tako odide. — Oče se vrne, sede

da je žel najnesramnejši terorizem svojo žetev prav pred nosom oblastev, ne da bi bile le količjak gani v pomoč avstrijski ideji in slovenski stari pravici, že to je vzbujalo v nas sum, da se je za tržaškimi kulisami nekaj čudnega izpremenilo. Ko pa smo čitali še uveden članek oficijelne „Triesterice“, nismo strmeli več nad propadom g. Iv. Nabergoja — bilo nam je razumljivo vse.

V Trstu so sedaj res možne celo najbolj nemogoče stvari. Po vseh hudih bojih, po vsem strupenem sramotanju, po velikanskem porazu, kateri je doživela stranka, ki je vedno dokazovala, da je nositeljica avstrijskega patriotizma, se je oglasila „Triesterica“ z zatrdilom, da je popolnoma zadovoljna z možmi, ki pojdejo na Dunaj zastopat Trst in okolico, t. j. z možmi, ki odrekajo vsakršno pravico avtohtonemu slovenskemu prebivalstvu na tržaškem ozemlju. Da, sedaj vemo, da je stališče rudečega, fanatičnega progressa, stališče skrajne nestrpnosti napram Slovincem tudi stališče oficijelne „Triesterice“. Zmaga garibaldinca Maunera nad avstrijskim odlikovancem je sad najnemoralnejše koalicije, ki se je zasnova v Trstu v najnovejšem času. Proti taki, zares čudoviti koaliciji seveda ni mogla pravična slovenska stvar doseči ničesar, kajti prav od ondi, odkoder so mogli in smeli pričakovati lojalni Slovenci pomoč, od ondi so padale na nje najgostejše in najnevarnejše krogle...

Tako je bilo naše domnevanje o resničnem viru za vso državo sramotne tržaške afere in novo obvestilo „Edinosti“ nas je v tem še potrdilo.

C. kr. vladni progressovci — kje naj iščemo hujše ironije? — kje večjega paradoksa?! — se čutijo po porazu Iv. Nabergoja že absolutni gospodje Trsta in okolice. Zato so svojo protežirano nestrpnost in predrznost brž še stopnjevali ter za prvimi izvršili še drugo nečuvno nasilje. Miso tork so namreč — kakor že znano — pri verifikaciji volitev obč. svetnikov uničili izvolitev obč. svetnika Nabergoja brez vsake motivacije in navzlic temu, da je verifikacijski odsek predlagal odobrenje in navzlic temu, da ni bilo nobenega ugovora proti volitvi. Značilno je, da so glasovali za krivično razveljavljenje vsi italijanski obč. svetniki kakor jeden mož, ter tako priložili — po izreku svetovalca Gorjupa — brez vzroka najhujšo zanesnico pošteni slovenski okolici.

Zares, ta dva tržaška dogodka govorita toli glasno za istinost našega omenjenega domnevanja, da ni treba dalje izgubljati besed.

Slovenski obč. svetniki se pojdejo pritožiti, če se jim dovoli, naravnost k Njegov. Veličanstvu. Izvestno ne brez uspeha. S tem pa tržaški aferi ne moreta biti završeni. Slovenski državni poslanci morajo govoriti sedaj iz nova! Zistem, ki vlada sedaj ob jadranskem morju, se mora izpremeniti radikalno, ne samo v malenkostih; — razkriti se mora pred vsem svetom lojalnost progressovcev in pravica tržaških oblastev — razkrinka naj se famozna koalicija, ki je jedina kriva, da se vrše sedaj nad Slovenci toli divja nasilstva! Slovenski državni poslanci morajo gledati z najpaznejšim okom na sedaj osamele tržaške Slovence in, stopajoč v okrilju jugoslovanskega kluba, bodi jim razbistrenje

prečudnih razmer tam doli ob Adriji jedna prvih zahtev, katere stavijo grofu K. Badeni! Čisti naj bodo računi mej našo osrednjo vlado in mej našimi zastopniki; sicer pa bodi prt mej nami pre-rezan prav tako, kakor je bil nekdanj!

V Ljubljani, 24. marca.

Kdo bo predsednik novi zbornici poslancev? Poljaki zahtevajo, da se voli za predsednika sedanjí podpredsednik Abrahamowicz, klerikalci bi radi videli na predsedniškem stolu sedanjega podpredsednika Kathreina, protisemitje pa dr. Pattaja, ako poslednji minister ne postane. Poslednji ima izmed teh najmanjše upanja. Vlada je najbrže za Abrahamowicza. Noben omenjenih treh pa ne bo popolnoma nepristranski, kakor je želeli od predsednika zbornice poslancev.

Volitev v Olomucu. Nemci se ne morejo potolažiti, da so propali pri državnozborni volitvi v Olomucu. Jedina njih tolažba je še, da ni odločil Olomuc, temveč z njim v jeden volilni okraj združeni Prostejevi. V Prostejevu se je zadnji čas čestvo utrnilo. Nedavno je to mesto imelo še nemški mestni zastop in veljalo za nemško trdnjavo. Ko se je čestvo nekoliko opomoglo, so se pa razmere nakrat premenile. Glavna opora nemštvu v Prostejevu so bili židje, ki so Nemce bili zapustili, ko so videli, da izgubljajo veljavo. Židje sedaj volijo Čeha.

Novi davek na pivo. Kakor se govori, bo novi davek na pivo progresiven. Manjše pivarne bodo dosti manj obdačene kakor velike. Progressivno obdačenje najde vedno več zagovornikov v davčnopoličnih krogih.

Nemško češki poslanci pri ministerskem predsedniku. Ko so nemško češki liberalni poslanci imeli na Dunaju posvetovanje, je grof Badeni bil nekateré povabil k sebi. Kaj se je z njimi posvetoval, ne vemo, a sodi se, da o jezikovni naredbi, ki se misli izdati za Čeha, ker je pri posvetovanju bil tudi navzočen minister Gleispach. To posvetovanje je pa pokazalo, da grof Badeni še ne misli pretrgati vseh vezí z nemškimi liberalci. Najbolj neugodno je to za krščanske socialiste, ki so se že nadejali, da zavzemo v vladni večini mesto zedinjene levice in so že delali račune na ministerski portfeli. Utegne se pa pripetiti, da se grof Badeni ne bo potegoval za njih naklonjenost, poseba ker vzlic svojim zmagam na Dolenjem Avstrijskem v zbornici ne bodo imeli nad 30 mandatov. V drugih kronovinah pa niso mogli doseči nobenih posebnih uspehov. Levičarji pa bodo imeli v novi zbornici nad 60 poslancev.

Vspehi socijalistov vladi napravljajo skrbí. Posebno neprijetno je grofa Badenija durnilo, da sta v Levovu in Krakovu pri volitvah v peto kurijo zmagala socijalista. Zato je pa vlada jela ostreje postopati proti socijalistom. Razpustila je že „zvezo avstrijskih železniških delavcev in služabnikov“, in „zvezo železniških uradnikov, poduradnikov in pomočnih uradnikov“, ker sta prestopili svoj delokrog. Kot povod se mej drugim navaja neki kongres železničarjev, ki je bil lani in se je izrekel za občno volilno pravico, kar pa po mnenju Badenijevem ni v državnem interesu. Tudi se je začelo proti delavskim shodom ostreje postopati. Celo na

Dunaju jih razpuščajo pod ničevimi pretvezami. Seveda avstrijski društveni zakon daje vladnim organom že dovolj sredstev za razpust društva. Vidi se, da se je grof Badeni s peto kurijo malo opekeli. Upal je, da bodo v njej voljeni zmernejši elementi.

Rusija in balkanska politika. Rusija si posebno prizadeva, da se preprečijo vse zmešnjave na Balkanu in ohrani celokupnost Turčije. Vele-vlastim je svetovala, naj v Sofiji in v Belemgradu store potrebne korake, da Bolgarijo in Srbijo pr-govore, naj ne podpirata gibanja v Makedoniji. Vele-vlasti se neki nadejajo, da si bodo sedaj prijateljsko pomagale. Vsekakor je pa stvar že precej daleč, ako se zdi vele-vlastim potrebno skupnih korakov, da Srbijo in Bolgarijo odvrnejo od vojne. Če Grška začne vojno, je pričakovati ustajo v Makedoniji. Bolgarija in Srbija bode v tem slučaju pripravljene braniti svoje koristi. Na jedno stran se je bati, da Turki začno tako grdo postopati s kristjani, da Srbi in Bolgari tega ne bodo mogli mirno gledati. Če bi Grki jeli zmagovati, bodo pa Bolgari in Srbi morali gledati, da si Grki ne pri-svoje slovanskih pokrajin.

Povečanje nemške mornarice. Nemškega cesarja je neki silno razjezilo, da je državni zbor odklonil mnoge nasvete za grajenje ladij. Govori se pa, da se je Krupp ponudil, da začne takoj ladije graditi. Državi jih pa izroči, ko pozneje državni zbor dovoli zahtevano svoto. V nemških vladnih krogih se nadejajo, da se bo prej ali slej dala dobiti večina. Zanašajo se, da se bo katoliški centrum premislil, ako se mu dovolijo kake koncesije v šolskem oziru in se dovoli jezuitom povrat v Nemčijo. Sploh se sodi, da se katoliški centrum le zaradi tega ustavlja, ker se mu zdi čas ugoden za politične barantije.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 22. marca. Dr. Vinko Gregorič se rad joče, ali dolgočasen je tisti njegov jok vedno. Gregorič joče ker ni sloge mej duhovniki in posvetnjaki, in ker Nemci pri volitvah podpirajo rajše liberalce kakor klerikalce. Da dr. Gregorič ne bo vedno jednega in istega obokavati, podamo mu v naslednjih vrstah nekaj družih momentov, radi katerih je res vredno, da se zjoka. Čisto novi slovenski list „Venec slov. bratovščin“ priporoča v molitev „obrekovane“ duhovnike: dr. Sterbenca, Pristova, Avg. Šinkovca in Rudolfa!! Molimo! piše dr. Aleš Ušeničnik; Vi dr. Gregorič se pa jukajte! — „Slovenec“ je v št. 42. t. l. pisal, da so se naši duhovniki odtgnili temu neumnemu svetu „v svoje očiščene in posvečene“. Jokajte dr. Gregorič, kakaj slovenski svet v oigled takih lažj absolutno dolgo ne more obstati! Ali ni, da bi se človek izjokal, če pomisli, kaj in koliko so razni „očiščeni in posvečeni“ duhovniki pred in mej slednjimi volitvami skup naglagali, koliko lani mej deželnozbornskimi! Grozili so volilecem, ki so proti njim glasovali, da jim ne dajo v poslednji uri zakramentov za umirajoče; lagali so, da naš ljubi Viljem iz Krškega ni kandidat, ampak da se na dan volitve drugi kandidat naznani, lagali, da je naš Povše izumil novo domovinsko pravo in rešil dotični zakonski načrt, da ima dr. Tavčar rudeče lase, ko je vendar imel vedno in še ima črne kodre, lagali, da Šuklje ne bo mandata sprejel

Dalje v prilogi.

zopet k mizi in pojedina se konča v najpristnejšem veselju. Zvečer gre mojster Estève s svojim sinom na polje. Dolgo izostaneta zunaj; ko se vrneta, ju čaka še vedno mati.

„Žena,“ pravi oče, ko pelje k nji sina, „objemi ga! Nesrečen je...“

Ivan ni govoril več o Arležanki. Vender jo je še vedno ljubil, da, ljubil bolj kakor kdaj prej, odkar so mu jo pokazali v rokah družega. Le preponosen je bil, da bi kaj rekel o tem. To pa ga je spravilo v smrt, ubogega mladiča!... Semtertja je lahko sedel cele dneve v kakem kotu, ne da bi se ganil. Zopet druge dni je delal kakor blazen in je naredil sam toliko, kakor deset dninarjev. Ko se je zmračilo, šel je na cesto proti Arlu in romal dalje po njej, dokler ni zagledal vitkih mestnih zvonikov, kipečih v večerno nebo. Na to se je obrnil. Nikdar ni šel dije.

Kolikokrat sem ga videl takega, vedno tožnega, vedno samega!... Pristavci niso vedeli več, kaj naj prično. Bili so se nesreče... Jedenkrat pri mizi mu je rekla mati, ko ga je pogledala z mokrimi očmi: „Čuj, Ivan! Če jo hočeš imeti vkljub temu, ti jo bomo pa dali...“

Oče je povsíl, rudeč od srama, glavo... Ivan pa je odkimal in šel...

Od tega dne se je izpremenilo njegovo življenje. Da bi pomiril svoje stariše, delal se je vselega. Obiskoval je zopet plesišča in gostilne. In oče je rekel: „Ozdravljen je.“ Mati pa se je še vedno baía in čuvala je svojega otroka kakor nikdar prej... Ivan je spal s svojim mlajšim bratom tik svilopredilnice; uboga starka si je pustila postaviti posteljo poleg njegove sobe... Bilo je vender mogoče, da je morala biti kdaj ponoči pri sviloprejkah!

Tako je prišel praznik svetega Egidija, pristavnikovega zaščitnika. Veliko veselje je bilo v pristavi... Bilo je šató za ves svet in vina, da je teklo od mize. In rakete in bengalični ognji in pisani balončki v murvah... Živel sveti Egidij!... Plesalo se je na smrt in življenje. Mlajši si je sežgal svojo novo bluzo... Ivan se je zdel jako vesel; peljal je celo svojo mater plesat; uboga žena je jokala radi tega. — Ob polnoči smo šli spat. Vsaki je čutil potrebo, da se vleže... Ivan pa ni spal... Mlajši je pozneje pripovedoval, da je vso noč preihtel... Ah, zagotavljam vas, da so si radi tega očitali dovolj...

Drugo jutro je čula mati, ko se je zaznaval dan, da je nekdo takel skozi nje sobo. Obšlo jo je nekaj, kakor slutnje. — „Ivan, si-li ti?“

Ivan ni odgovoril, on je bil že na stopnjicah. Hitro, hitro je skočila mati iz postelje. — „Ivan, kam greš?“

Ivan na skedenj, mati za njim: „Sin! za Boga svetega!“

Ivan pa je zaprl vrata in porinil zapah pred nje.

„Ivan, moj Ivan! Odgovori, kaj hočeš storiti?“ S svojimi starimi, tresočimi se rokami je tipala okrog in iskala kljuko... Tu se je odprlo okno, slišalo se je, kako je padlo telo na kamniti tlak dvorišča, in končano je bilo...

Dejal si je ubogi mladič: „Preveč jo ljubim... Zato hočem umreti...“ Ah, kako revna stvar je naše srce! In vendar, kako je močno, da niti zaničevanje ne more umoriti ljubezni!...

Tisto jutro so se izpraševali vaščani, kdo je pač tam spodaj proti Estèvejevi pristavi tako strašno kričal. Bila je mati. Stala je na dvorišču polgola pred kamnito, porošeno in okrvavljeno mizo in plakala za svojim otrokom, katerega je mrtvega držala v svojih rokah.

in da hočejo nekateri kar v minuti družega v drž. zbor spraviti. Pa še ne dosti tega. Obrekovali so v „Domoljubu“ poštene kmete, ki niso z njimi hoteli iti, potisnili na tihem ženam teh obrekovalcev tiste liste v roke in si potem roke veselja meli, ko so slišali, da v nekaterih teh zakonih nekaj poka in da bo treba tih poskusov pred sodiščem, da se spet stvar „alima“. Li veste, kako so posamezne posvetnjake v mestih obrekovali zgolj „v svoje oči ščanje in posvečenje?“ Jokajte se dr. Gregorič, jokajte se, to je hudo! In beseda „f.“ se zdaj tolikokrat tudi mej kmeti sliši, jokajte se dr. Gregorič! Kranjska se bo v kratkem pogreznila. Le Vaše solze jo še zadržajo otihi! Strašno je na Kranjskem biti, res strašno! Pekel danih nima dosti prostora v onem kotu, kamor pridejo „duhovne osebe, ki so izgubile svoj poklic“ (Poglej „Vesec cerkvenih bratovščin“ stran 45. št. 3.) Veselo je le jedno; v tem „Vescu“ se priporočajo tudi vsučilščniki, ki iz jaslaj katoliškega sklada jedo, molitvi naših terci jalk in terci jalk. Ti ljuba nedolžnost! Študent na Dunaju, slovenski študent, revež, lačen, pa bi šel naravnost v cerkev, če kaj denarja dobil! Stradati polovico meseca in potem bi ne jel in pil, če kak desetak dob. Doktor Visko Gregorič, jokajte se, na Kranjskem je nemarno veliko neumnosti! Pa nekaj se kaže le, da pridejo boljše časi vsaj za Dolenjsko. Jerajevka Podgabič, ta šembrava ženica, je že tri žrebce prodala visocemu erarju, vsacega za 1000 glid in blizo tam v Zatični se bodo Cistercijenci naselili in „šnopa“ izganjali iz tamonjih ljudi. Kostanjeviško grajsčino hočejo tudi kupiti. V teh krajih trta več ne rodi in konjereja ni nič prida, ker je vsled vlažnosti zemlje mrva preklisla. Vse pa bo boljše, ko Cistercijenci tje pridejo. Konj bo boljše mrvo dobil in človek ne bo več „šnopa“ pil; upajmo, dr. Vinko, in zaupajmo v Omega, brez katerega vrednosti in volje nobena Vaših solz ne kane na uboga kranjska tla! Oj, da bi še na Belokrajskem kak samostan napravili; moški so od tam po večjem v Ameriko odšli in manjka delavnih moških močij. Kaj zlodja gosp. dr. Gregorič, obdelujete vedno Svetca iz Lije, katerega ste tudi Vi v samostan poslati pomagali! Sem na Dolenjsko pridite! Zakaj ne potočite tudi za nas kaj Vaših blagoslovljenih solz! To ni pravo Slovanstvo Slovenstvo! Zakaj bi dolenjski meščani in toliko dolenjskih kmetov prišlo na oni, upajmo boljše, svet, — brez Vaših solz! Ali kaj vse to; stopimo na širšo podlago in pogledimo si vso solzno to dolino. Tako resnobni so časi in Vi se še šalite z Vašim jokom. V Rusiji, v mogočni Rusiji je okolo 20 milij nov kmetovskih proletarcev. Komaj za 180 dni v letu je kruha v bajtah, in za drugi čas, priza, jedo ti ubožci kruh iz mešanice slabih otrob in brezove skorje. Tako poroča Stepanjak v svoji knjigi: Ruski kmet. Istračunilo se je, da zdaj sto rijo stroji toliko, kot 1000 milijonov ljudi in indu strijalni proletarijat raste od leta do leta po milijonih. Na Italijanskem že kmetiški proletarijat šte vilo des za, ki se lahko že strašansko imenuje. In tako na Angleškem, Francoskem, Nemškem. In koliko sto tisoč kmetovskih proletarcev je na Ogerskem, koliko jih hodi Slovakov, Čehov, Poljakov, Jugoslovancev v Ameriko kruha si iskat! In koliko je slovenskih kmetovskih proletarcev doma, ki posebno spomladi nimajo salate z drugim namešati, kot z repnico! Nič olja, nič sala, nič kruha! Par cela za parcelo se prda in nazadnje še kap bejte ne biva več na lastna tla. In tu je še čas za sentimentalnost, za jok zaradi nejednosti mej kranjskimi duhovniki in posvetnjaki, za jok in stok nad tem, če se tudi na Kranjskem stranke začnejo gospodarsveno ločiti in po različnosti: tukaj črni, tam beli, rudeči, in to brez ozirov na vodilne ideje prejšnjih časov. Le jokajte se dr. Gregorič, ali ne pozabite, da ste darvinist, evolucionist po svoji strokovni vedi in ne jezite se, ko vidite, da duhovniki in posvetnjaki mimo Vas svojo pot naprej ho dijo, hoditi morajo ti na levo, oni na desno, „Hunger und Lebe erhalten das ewige Getriebe“, svet se bo že zopet kako „zlimal“.

Slovensko gledališče.

(Fra Diavolo, komična opera v treh dejanjih, spisal E. Scribe, preložil A. Funtek, uglašil D. F. Auber.)

Oče francoski komični operi našega veka, Auber, je bil po vsem svojem mišljenju in čustvo vanju pravi Parižan in vse lastnosti pravega Parižana, duhovitost in gracija, fini ukus in koketnost, se zrcalijo tudi v njegovih delih, zlasti tudi v svetovno-slavni operi, katera se je včeraj prvič uprizorila na slovenskem odru, dasi je že stara celih 67 let.

Scribejev spretno sestavljeni libreto, poln sentimentalnih in komičnih prizorov ter drastičnih značajev, je omogočil, da je Auber v „Fra Diavolu“ pokazal svoj izredni talent. Ko je Auber vsvaril to opero, se je bil emancipiral Rossinijevega upliva in stvarjal povsem se samostalno. „Fra Diavolo“ se odlikuje po originalnosti in po bogatstvu melodij, v katerih je francoska duhovitost združena z ljubeznivo gracijo, po blesteči in izredno fini instrumentaciji. Vso skladbo preveva zdrav humor, grupiranje zborovih ansamblov je drastično,

kolorit je preganten, v harmonizaciji pa se zapazijo posebnosti, kateri dajejo skladbi nekaj pikantni značaj. V posebni okras skladbi so ansamblovi stavki, pač najfinejše, kar je Auber vsvaril. Kakor brhke plesalke se iščejo in združujejo glasovi v najraznovrstnejše figure, uspeh pa poveljuje še sigurnost in drznost orkestralnih efektov, katera doseže Auber zlasti z godali, v prvi vrsti z goslimi na način, kakor nihče pred njim. Ako se pomisli, da je skladatelj v svoje delo vplel še izredno lepe romance in mične barkarole, se ni čuditi, da je ta elegantna, pristno francoska opera našla pot na vsa gledališča sveta. Nemški glasbi v zmislu Weberja, Beethovena ali Wagnerja je seveda Auberova glasba tako malo podobna, kakor italijanski glasbi Bellinija, Rossinija ali Verdija, kajti značaj Auberjeve skladbe je vseskozi francoski.

Ne dvomimo, da bi bila Auberova opera že pri premijeri dosegla največji uspeh, da so se nekateri sodelujoči člani nekoliko več potrudili; a če je opera vzlic temu ugajala, je to pripisovati jedino skladbi sami.

Beneficijant g. Benišek je prav pri tej predstavi dokazal, kako izvrsten in spreten kapelnik da je. Sigurno in energično je vodil orkester in pevce ter preprečil, da se ni zgodila nobena večja nesreča. Občinstvo je vrlega kapelnika koj, ko je stopil na običajno svoje mesto, pozdravilo s simpatičnim pleskanjem in ga po prvem dejanju poklicalo na oder.

Naslovno ulogo je pel g. Rasković jako lepo in muzikalno korektno. Igra njegova pa je občinstvo tako rekoč fascinala. Zlasti sta ugajali fino in čustveno predašani barkaroli v prvem in v drugem dejanju, a največji uspeh je dosegel gosp. Rasković začetkom tretjega dejanja z veliko in sila težko arijo, kateri sledita kavatina in rondo. Tu je z lepim fraziranjem in prednašanjem dokazal ne samo, da je izboren pevec, nego tudi izvrsten igravec. Tacega „Fra Diavola“, kakor pri nas, se vidi na malekaterem gledališču. Poleg g. Raskovića odlikovala se je najbolj gosp. Ševčikova. Pogodila je jako dobro značaj svoje uloge in igrala Zerlino ljubko in neprisiljeno, toliko bolje, ker se je zadnji čas odvadila nekih motečih gest. V muzikalnem oziru je bilo do malega vse jako dobro in gre gosp. Ševčikovi toplo priznanje. Zlasti nam je ugajala v drugem dejanju, v katerem je dosegla s koketno kavatino „Oh že jutri, kakšna sreča“ popoln vpeh. Pohvaliti moramo tudi gosp. Vetterovo, katera je pravilno pela in jako dobro igrala, prozo pa znala tako dobro, kakor nobeden drugi sodelujočih članov. Uloga sentimentalnega Loreza je bila v rokah g. Binderja. Da ima g. Binder nenavadno lep glas, to vemo že davno in o tem smo se prepričali tudi včeraj; a pripomniti moramo, da je g. Binder imel dovolj časa, naučiti se izročeno mu partijo tako, da bi jo bil lahko pel brez večjih napak in igral nekoliko manj okorno. Dolgočasnega Angleža je predstavljal gosp. Noll jako karakteristično v igri in v petju. Drastična in izborna maskirana sta bila gg. Fedyczkowski in Podgrajski. Zbor je zadostoval, takisto tudi g. Štamcar. Ansambli, najtežji deli opere, se niso peli vsi tako korektno, kakor bi bilo treba a tega ni bil vedno kriv samo zbor. Uvaževati je tudi, da je bilo treba opero hitro spraviti na oder, da za priprave ni bilo mnogo časa in da je opera jako težka, zlasti ansambli. Ako bode do reprize še nekaj izkušenj, ni dvoma, da bode prihodnja predstava vzgledna, kakor je primerno naši operi.

Gledališče je bilo dobro obiskano; a brez ovinkov bodi povedano, da bi bil kapelnik g. Benišek zaslužil vse drugačno priznanje, nego je je učskal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. marca

— (Volilni shod) Opozarjamo narodne volilce na volilni shod, kateri je za jutri ob 1/2 11. uri dopoldne sklical ljubljanski župan in deželni poslanec g. Hribar, da na njem poroča o svojem delovanju v dež. zboru. Shod se bode vršil v sokolovni telovadnici v „Narodnem domu“.

— („Slovenec“ — zavijač.) Sinoči je „Slovenec“ zopet dokazal, da se njegovi uredniki niso zaman učili jezuitske logike. Govorec o državno-zborski volitvi v Ljubljani smo rekli, da je gosp. Vencajz dobil okrog 100 narodnih in 70 do 80

memških glasov, ostali so bili klerikalni. O drugi priliki smo rekli, da je v Ljubljani okrog 450 klerikalnih volilcev. „Slovenec“ zavija zdaj to — da utaji pomoč mnogoštevilnih nemških sorodnikov in prijateljev g. dr. Krisperja — tako kakor da smo rekli, da so klerikalci spravili v se klerikalne volilce na volišče. Da tega niso storili, je obče znano. Ali se morda upa „Slovenec“ trditi, da so se vsi klerikalni volilci udeležili volitve? Tako daleč menda vendar ne sega njegova predrznost. Klerikalci bi bili gotovo radi spravili vse volilce na volišče, ali klerikalci imajo preveč takih volilcev, kateri zahtevajo odškodnine, če gredo volit, žrtvovati pa niso duhovni gospodje nič hoteli, in tako se je zgodilo, da niso prišli vsi njih pristasi na volišče, kakor niso prišli niti vsi pristasi narodne stranke. „Slovenec“ zmastra svoje čitatelje za sila neumne, ker si domišlja, da jih preslepi s svojim nerodnim zavijanjem.

— (Resnicoljubnost „Slovenskega Lista“.) O volitvi v V. kuriji na Koroškem pisali smo v št. 57 našega lista doslovno to-le: „Na Koroškem je zmagal v V. kuriji dr. Lemisch, kakor je bilo pričakovati. Socijalni demokrat Eich je dobil 101 glas in klerikalec benedektinec Odilo Franke samo 35 glasov. Koroška je iznova pokazala, da v njej ni tal za klerikalizem“. To našo notico o porazu nemškega klerikalca v boju z nemškim nacionalcem izkuša glasi o častivredne trojice Gregorič Koblar-Trstenjak izkoristiti zoper narodno stranko. „Slov. List“ nam podtika, da smo v navedeni notici čestitali dr. Lemischu na zmagi v peti kuriji in da se veselimo zmage sovražnika nad svojimi krvnimi brati! Na tako politično ciganstvo imamo samo jeden odgovor: Foj!

— (Repertoire slovenskega gledališča.) V soboto, pela se bode v drugič Auberova komična opera „Fra Diavolo“. Ker bode za to predstavo še več izkušenj, ni dvoma, da bode zmokrožena in da doseže popoln vpeh, kakor smo ga doslej vajeni pri naši operi.

— (Benefica opernega zbora) je določena na prihodnjo soboto in sicer se bode predstavljala opera „Fra Diavolo“. Vsak prijatelj slovenskega gledališča ve, da je zbor steber naše opere. Takih zborov kakor v nas, je dobiti le pri malekaterem gledališču. Ali naš zbor ni samo kvalitativno dober, odlikuje se tudi po veliki marljivosti. Samo v tekoči sezoni je sodeloval pri 40 predstavah, mej katerimi je bilo 7 novitet. Kdor ve koliko skušenj je treba za vsako predstavo, izprevidi brez dvoma, da za služi operni zbor, da mu občinstvo na dan njega benefice na primeren način izkaže svoje priznanje.

— (Tamburaški večer „Sokola“) ki je bil določen za soboto dne 27. t. m. se je oziroma na slovensko gledališče in na „Glasbene Matice“ III. večer preložil na soboto dne 10. aprila.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) ima jutri v četrtke prvi skupni izlet na Vrhniko Odhod ob 1/2 2 uri popoldne iz „Nar. doma“. Oprava predpisana črna ali drugačna športna.

— (Iz tiskarskih krogov) se nam piše: Državnozbornske volitve so pri kraju. Smelo se lahko trdi, da so bili izmed vseh deležnikov najbolj interesovani — tiskarji. Že od božiča sém pa do konca tega meseca bilo je opraviti skoro izključno le z izdelovanjem najrazličnejših sredstev in pripomočkov za posamezne državnozbornske kandidate. Te volitve so bile tudi poglavitni predmet malone vseh časopisov, in pravo čudo je, da se kateremu izmed nas ni v glavi zvrtilo. Sedaj so te volitve srečno dokončane in veseli nas, da smo se jih iznebili. Poročalo se je, da priredi „Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem“ v nedeljo, dne 28. t. m. družinski večer na korist društveni blagajnici in menda navlaš jeden dan po otvoritvi novega državnega zbora. Tedaj bomo tudi mi lahko praznovali ta dan in se nekoliko oddahnili, saj nam bode „godel“ jako dobro izvežbani tamburaški klub „Zvezda“, vmes pa katero „reklo“ vrlo pevsko društvo „Ljubljana“ gospod režiser R. Inemann nam bode pa predstavljal vse mogoče karakterje in čarobnega francoskega eskamotérja. Spominjali se bomo tudi malenkostnih, dosedaj nam privočenih političnih pravic in srepo zrl v novi državni zbor, opominjajoč ga, naj nam delavcem tekom njegove dōbe še kaj več vrže. Prav veseli bi bili posebno, ako bi videli mej seboj obilo naših delavskih „prijateljev“ in iz srca jim bomo hvaležni.

— (Nepreviden biciklist) podrl je včeraj popoldne v Špitalskih ulicah na tla Frančiškanskega patra Engelberta. Biciklist ni dal nobenega znamenja z zvonilom. Nujno potrebno bi bilo, da bi enkrat se rešil kolesarski vozni red, ker bi potem se lože neposredno biciklista pozvalo na odgovornost.

— (Ljubljanski grad.) V zadnji seji centralne komisije za umetniške in zgodovinske spomenike se je naznalo, da misli vlada ljubljanski grad prenesti ljubljanski mestni občini. Komisija je izrekla željo, naj se določi, da bo občina ljubljanskega smela grad le s privoljenjem komisije prezidati ali sploh izvršiti kak bistvene adaptacije.

— (Nezgode.) Včeraj padel je raz stavbinski oder pri Schreierjevi hiši delavec Martin Štant in se na glavi lahko pokvaril. Nezgode je bil sam kriv. — Ivan Kozamernik, fijakarski hlapec, vozil je včeraj zvečer ob 8. uri po Tržaški cesti proti Ljubljani. Blizu tobačne tovarne nasproti stavbišču Koširjeve hiše bila je na cesti izkopana 1 1/2 globoka in 1 m široka jama za napeljavno vodo voda na stavbišče. Jama je bila nezadostno ograjena in razsvetljena. Hlapec je vozil v lahkem diru in zavozil naravnost v jamo. Konja sta podrla ograjo in padla v jamo. Ljudje, ki so prišli hlapcu na pomoč, so le z veliko silo spravili konja iz jame.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 14. do 20. marca kaže, da je bilo novo rojencev 17 (= 25.24 ‰), umrlih 22 (= 32.67 ‰), mej njimi je umrl za vratico (davico) 1, za jetiko 1, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 17. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 22.7 ‰), iz prejšnjih tednov 1, iz zavodov 6 (= 27.2 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za dušljivim kašljem 15, za vratico 2, za trachomom 1 oseba.

— (Posojilnica v Žužemberku) bode imela svoj redni občni zbor z običajnim vzporedom dne 11. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih. — Za slučaj, da bi se omenjeni dan ne sešlo postavno število udov, vršil se bode občni zbor dne 18. aprila t. l. ob gori določeni uri ter z istim vzporedom ne oziraje se na na število udeležencev.

— (Imenovanje.) Davčni nadzornik gospod A. Schffenhauer je imenovan višjim davčnim nadzornikom na Primorskem.

— (Veselje goriških Lahov.) Ko so goriški Lahji zvedeli, da so veleposestniki po uplivu namestnika Rinaldinija izvolili iredentovca dr. Verze-guassija državnim poslancem namestu grofa Alfreda Corominija, uprizorili so veliko „zahvalno demonstracijo“, pri kateri so se čuli živahni klici „Evviva l' Italia“, „Evviva Umberto“, vmes pa so se glasile psovke na Avstrijo.

* (Prvi električar sveta) je Slovan, Hrvat Nikolaj Tesla. Rojen je bil v Smiljanu v Lici, pohajal je ljudske šole v Gospiću in gimnazijsko v Karlovcu. Obiskoval je politehniko v Gradcu, a odšel v Pariz, kjer se je posvetil inženerstvu. Iz Pariza je šel v Ameriko ter stopil v laboratorij slavnega Toma Edisona. Postavil samostojen, iznenadil je kmalu ves svet s svojimi izumi, dokler ni celo dašč presegel svojega učitelja, Edisona. Njegova dela so revolucionizirala vso električno znanost. Samo Tesla je mogel porabiti ogromni Niagarski slap in uživa zato v vsej Ameriki, katere listi ga navdušeno proslavljajo, slavo največjega električarja na svetu. Sovani, ki so podali v svetski kulturi že veleumno go, najslavnejši mož, se morejo zopet ponasati z duševnim velikanom, kakoršnega nimajo niti nedosežni — Nemci.

* (Krščansko-socialistična ljudomilost) je glasovita. V odiranju ubogih delavcev so prav taki kakor židje. Lep izgled krščanskega socialista je kardinalni nadškof v Pragi. V spodnjem Brežanu si je dal na svojem posestvu sezidati konjarno in malo žrebčarijo, ki stane samo 40 000 gld. Ta stavba je krasna. Stanovanje poslova pa je stara bajta skoro brez strehe in brez zaprtih oken. V vsej bajti je po zimi porabna jedna sama sobica. Torej za kobile in žrebec palačo, za ljudi pa — hlev!

* (Nova otročja bolezen) se je pojavila na Dunaju v neki ljudski šoli Leopoldskega okraja. Izmed 35 deklic zbolelo je tekom par daj nakrat 16 za boleznijo, katero nazivlja sedaj društvo zdravnikov glasovni krč. Znaki so: krč, trepetanje udov, slabost v nogah, omotice in glasno, neutešljivo ihtenje. Bolezen se loteva samo 10—12 letnih malokrvnih in slabotnih deklic. Šolo so takoj zaprli, zdravnikov pa se je lotilo veliko vznemirjenje.

* (Jubilej konjskega mesa) se je mogel praznovati 17. t. m. kajti prav pred 50 leti — t. j. 15. marca 1847. — je povabil grof Barth pl. Buthenhelm 42 živinozdravnikov na banket konjskega mesa. Zdravniki so se izrekli, da je meso konj tečno in zdravo, kakor goveje, in odtelej so nastale občne javne mesnice s konjskim mesom, kakoršno imamo tudi že v Ljubljani. Na Dunaju je danes do 200 mesarjev, ki pobijejo na leto poprečno 20 000 konj. Meso se porabi največ v klobasah.

* (Skesani cigan.) Sennor Frasquito je bil pravi pravcati cigan z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi. Ljubil je veliko, kradel še več, a lagal največ. Končano pa je prišla njegova smrtna ura. Pekliali so mu izpovednika, da olajša svojo črno dušo vseh težkih grehov, da se opere vseh ljubzenskih in tatinskih peg, predno stopi pred obličje

Gospodovo. In sennor Frasquito se je začel izpovedovati tako-le: „Lubi moj duhovni oče! Vedno sem ljubil Boga nad vse na svetu, svoje stariše sem častil in ubogal, vse praznike sem izpolnjal, nikomur, niti menham nisem storil kaj hudega in za ves denar na zemlji bi ne bil kdaj po krivem prisegali! Samo parkrat sem bil malo pijan, a še takrat nisem klel, niti zmerjal, še manj se pa tepel. Vedno sem šel, če sem čutil, da mi leze vino v las, hitro domov v seno...“ Duhovnik je strmel, kajti tako poštenega cigana še ni našel v svoji dolgi izpovedniški praksi. Zato mu je pred odvezo dejal: „Dragi moj! Rotim te pri tujem izveličanju: poslušaj dobro svojo vest, če ti ne očita morda še kakakega greha! Pomisli dobro, ali nisi morda kdaj koga okradel ali koga opeharil ali koga razžalil! Pomisli dobro, zakaj kmalu boš stal pred božjim sodnikom!“ — Tedaj pa se je začudil umirajoči cigan ter je prestrašen vzkliknil: „Kaj, tudi take skrivnosti poklica moram povedati!“ — Duhovnik ga je prepričal, da mora povedati prav vse in Frasquito se je res izpovedal, da je kradel v svojem življenju vsaj vsak dan, vsak teden, da je lagal vsaj vsak dan desetkrat, da se je pretapal vsaj vsak teden, da je oropal nebroj ljudi in skesanemu grešniku je duhovnik dal vesel odvezo, ga blago slovil, tolažil ter šel domov. Stopivši v župnišče, pa je zapazil, da nima več svoje srebrne, pozlačene tobačnice. Ker je mislil, da jo je pozabil na mizi poleg umirajočega cigana, šel je hitro nazaj. Prišedši v kočo, našel je skesanega sennorja že mrtvega, tobačnice pa ni bilo nikjer. Vse sta pretaknila s ciganko, z ženo baš umrlega grešnika, a zastoj. Tobacnica ni bilo. Že je hotel oditi župnik, tedaj pa je segla ciganka pod blazino umrlega in — evo! — tobačnica je bila res oadi. „Moja B g, to je bil mož!“ je dejala. „Se v zadnji misli je skrbel in „delal“ za nas... ah, takega moža ne dobim nikdar več!“ In vsa obupana se je zgrudila ciganka ob mrtvecu. Župnik pa je rešil vsaj nekaj — svojo tobačnico.

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Viktor Rohrmann v Ljubljani 10 kron, stava Leustek-Rohrmann povodom Ljubljanske državnoborske volitve. — Gosp. Ivan Bizjak, pekovski mojster v Ljubljani preostalo naročnino 7 kron 84 vin — Skupaj 17 kron 84 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki! — Gospod Iv. Pintar nas prosi popraviti včerajšnje poročilo tako, da je stava že prvotno bila odločena v korist družbi sv. Cirila in Metoda in da je bilo le stavljeno, zmaga li Kušar ali Vencajz, brez vsakega dodatka.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“ ima v 6. številki vsebino: Poročilo finančnega odseka o proračunu normalno šolskega zaklada za leto 1897. in o prošnjah učitelstva za izboljšanje gmotnega stanja. Vestnik.

Brzjavke.

Dunaj 24. marca. Oficijska „Reichswehr“ prijavlja senzacionalen, inspiriran vodni članek, v katerem razpravlja o razveljavljenju Nabergojevega mandata za občinski svet tržaški in zahteva, naj se odstrani namestnik Rinaldini in naj vlada energično nastopi zoper počenjanje tržaške iredente.

Dunaj 24. marca. Volitev predsednika poslanskega zbora je določena na prihodnji četrtek. Iz vladnih krogov se čuje želja, naj bi bil voljen predsednikom konservativec dr. Kathrein, prvim podpredsednikom Abrahamowicz, drugim pa kateri mladočeski poslanec ali Spindler ali Schwarz.

Dunaj 24. marca. Za člane gospodskega zbora so imenovani: bivši minister unanjih del grof Kainoky, najvišji dvornik princ Liechtenstein, profesor na dunajskem vseučilišču Grünhut, bivši poslanci grof Wurmbbrand, grof Falkenhayn, dr. Rieger, dr. Beer, baron Chlumecky, grof Khuenburg in vitez Zaleski, načelnik križnega reda v Pragi Horak, senatni predsednik baron Mylius, grof Borkovsky in veleindustrijalec Liebig in Krupp.

Dunaj 24. marca. Pri včerajšnjih volitvah je bilo izvoljenih 10 nemških liberalcev, 2 Laha, 1 nacijonalec in 2 pristaša poljskega kluba. V Trutnovu je levičar Hallwich propal proti Schönererjevemu Wolfu, v Dalmaciji so veleposestniki volili hrvatskega kandidata v državni zbor.

Atene 24. marca. Vassos je za več mesecev preskrbljen s hrano in municijo.

Atene 24. marca. Admirali evropskih veselil so zagrozili grškim ladjam, da razstrele vsako, katera bi poskusila, približati se.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovaška in obrtniška zbornica v Ljubljani (Datje) 5. V. s. c. kr. ministerstvo je poslalo zbornici naslednji ukaz: C. kr. finančno ministerstvo je vprašalo, če v denarnem prometu in sploh v trgovini — pri čemur pride tako le vztočna trgovina v poštev — avstrijski cekini sedaj še igrajo tako ulogo, da bi vsakdanja brzjavna razgleditev njih kurzne vrednosti totrazskim deželnim oblastvom bila opravičena. Pri tem je jemati v poštev, da je kovanje cekinov na Ogarškem že od l. 1885 dejansko ustavljeno, in da zategadelj že člja časa ni več rubrike „Randducateu“ v kurznem brzjavu, ki se vsaki dan pošlje z Dunaja v Budimpešto. V totrazski polovici pa se, izvzemši izvestnih letnih oscilacij, v kovanju cekinov ni nazadovalo. Zbornica se vabi, da se v informacijo začetkom imenovanega ministerstva izreče, če se nahajajo cekini v trgovini in če je potreba, da se — predno se razpošlje uradni kurzni list dunajske borze — brzjavno naznani cekinski kurz v deželna stolna mesta. Na podlagi poizvedeb je zbornica sporočila, da se je cekinski promet zadnjih 10 let tako izdatno zmanjšal, da dejansko za dež. stolno mesto Ljubljano in Kranjsko sploh ne obstaja več potreba, da se brzjavno naznani kurz te novčane vrste, predno se razpošlje uradni kurzni list dunajske borze. Telegrafna objava cekinskega kurza bi za Ljubljano vnaprej lahko izostala.

6. C. kr. deželna vlada je zbornici poslala naslednji dopis: Poslanska zbornica državnega zbora je v resoluciji, sklenjeni v seji dne 6. junija 1896, pozvala c. kr. vlado, da trgovino s pivom v steklenicah uredi in se pri tem ravna po sledečih načelih. 1. Trgovina s pivom v steklenicah se deli: a) v napolnitev steklenic s pivom b) v razpečevanje s pivom napolnjenih in primerno zaprtih steklenic. 2. Napolnitev piva se kot l. t. h) § 16 obrtnega reda uvrsti med pravice koncesijonovanih krčmarških obrtov in za to pravico se primerno uporabljajo določila, veljajoča za gostilniški in krčmarški obrt, osobito §§ 16 in 18. obrtnega reda. 3. Razpečevanje piva v po predpisu zaprtih steklenicah, ostane prost obrt. 4. Po predpisu je zaprta ona steklenica, ki ima v vratu prolekov (kork) zamašek tako tesno utaknjen, da leži njegova vnanja plošča približno v isti ravnini z robom steklenične glave, dočim ima na notranji plošči razločno užgano trdno napolnitelja. Pripuščenje je, ta zatvor spopolniti s kovinskimi kapicami, pečati, pečatnimi zoomkami itd. 5. Krčmarškim obrtom je v prometu s konsumenti dovoljena raba takozvanega patentnega zaklepa (zatvora). Po ukazu visokega c. kr. trgovskega ministerstva se vabi zbornica, da se v gornjih načelih izreče z ozirom na razmere, ki vladajo v zborničnem okolšču glede trgovine s pivom v steklenicah in z ozirom na to, kar je pri tem opazila. Zbornica je na to pivovarne, zaloge piva, zadruge gostilničarjev in krčmarjev in gremij trgovcev v Ljubljani vprašala za mnenje in potem c. kr. deželni vladi predložila naslednje mnenje: Zadruga gostilničarjev in krčmarjev je poročala, da se popolnoma strinja z ureditvijo trgovine s pivom v steklenicah po načelih resolucije visoke poslanske zbornice državnega zbora. Gremij trgovcev tudi pritrdi resoluciji in želi samo; da se točka 5 razširi tako, da bi bila raba takozvanega patentnega zaklepa dovoljena tudi pivovarnam v prometu s krčmarškimi obrti in konsumenti. V tem slučaju bi morala na patentnem zaklepu biti trdka pivovarne vidna, in na zaklepu taka kontrolna naprava, da bi se steklenica ne mogla odpreti, ne da bi se poškodovala ta kontrolna naprava. Na ta način bi bilo konsumentom, kakor doslej, mogoče, da bi dobivali pivo v lahko stvorljivih steklenicah naravnost iz pivovarne ali njihovih zalog. (Dalje prih.)

— Okrajna bolniška blagajna v Novem mestu. Nacelnstvo okrajne bolniške blagajne je v svoji redni seji dne 6. novembra 1896 jednoglasno sklenilo, podati pri občnem zboru leta 1897 tiskano petletno poročilo vsem svojim udom, in sicer obsega to petletno poročilo leta 1891 do 31. decembra 1895, torej od začetka ustanovitvenja iste v našem okraju. V prvih dveh letih bil je denarni promet zelo majhen, v letu 1893. je pa dosegel največje številke, in sicer zaradi tega, ker se je takrat dolenska železnica gradila in so podjetniki imeli vse svoje delavce zavarovane pri okr. bolnišni blagajni. Iz imovinskega izkaza padajo najbolj v oči globe, katere skupaj s povračilom za bolniške stroške nesglasišnih udov od strani delodajalcev, znašajo, in sicer prav za prav za zadnja tri leta (ker prva dva leta je bilo plačano samo 9 gld. 54 kr.) ogromno svoto 488 gld. 76 kr. Vкупni promet ekozi pet let je dosegel svoto 29 748 gld. 70 kr. Za bolniške podpore izdalo se je skupno 9469 gld. 34 kr., zdravnikom za oskrbovanje bolnikov 3610 gld. 38 kr. Raznim lekarnam za zdravila in kirurške naprave 2471 gld. 7 kr., raznim bolnišničarjem za prevažanje bolnikov 2929 gld. 37 kr. Za pogrebne stroške izdalo se je 246 gld. 67 kr. Upravni stroški (poštni, razsvetljava, kurjava, stanovanje, plača tajniku in slugi,

potni stroški, tiskovine, knjige itd.) znašajo 3313 gld. 61 kr. Vkupno število vseh bolnikov bilo je tekmo pet let 3065, od teh jih odpade na bolnike za delo nemogoče 1696, kateri so bili česarbivani, oziroma so prejeli vkupno podporo za 25 072 dni; umrlo jih je tekmo petih let 24; porodi so bili samo 4. V pregledu delodajalcev in delavcev je razvidno, da število istih znatno raste, tako da je število delodajalcev od 99 naraslo v petem letu na 420, tedaj se je število tekmo petih let početrilo. Od leta 1893 dobiva okrajna bolnišna blagajna od c. kr. okrajnega glavarstva posebno naznanilo, kadarkoli kateri obrtnik ali podjetnik dobi pravico izvrševanja obrti v političnem okraju, potem tudi okrajna bolnišna blagajna stori vse potrebne korake, da isti svoje delavce zavaruje iz tega pregleda je razvidno natančno število delodajalcev in delavcev po delovrabi.

Izberno deluje
Tanno-Chinin tinktura za lase
okrepuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las.
Cena 1 steklenice z rabilnim navodom 50 kr.
Jedina zaloga (90—11)
Iekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1
zraven mesarskega mostu.

Iz uradnega lista.
Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Makovca zemljišče v Zgornjih Kosezah, cenjeno 96 gld. 80 kr., v drugi dne 27. marca na Brdu.
Jožefa Čiča zemljišče v Brinjah, v drugi dne 27. marca v Senožečah.
Martina Bregarja zemljišče v Hudnjah, cenjeno 722 gld., dne 27. marca in 28. aprila v Krškem.

Umrli so v Ljubljani:
Dne 22. marca: Elizabeta Tušar, strežnica 73 let, Kolizej, ostarelost. — Marjana Glaubas, gostija 86 let, Gradaške ulice št. 20, kap.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
23.	9. zvečer	735.5	11.2	sr. jzah.	pol obl.	
24.	7. zjutraj	736.6	5.6	sr. jzah.	pol obl.	0.0
"	2. popol.	734.8	20.4	sl. jzah.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 10.9°, za 5.9° nad normalom.

Dunajska borza
dn. 24. marca 1897.

Skupni državni dolg v notah	100 gld	70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	70	
Avstrijska zlata rent	122	50	
Avstrijska krona rent 4%	100	20	
Ogerska zlata rent 4%	121	85	
Ogerska krona rent 4%	99	10	
Avstro-ogerske bančne delnice	947	—	
Kreditne delnice	359	—	
London vista	119	70	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	67 1/2	
30 mark	11	74	
30 frankov	9	52 1/2	
Italijanski bankovci	45	40	
Č. kr. cekini	5	65	

Dne 23. marca 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	152 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	188	50	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	75	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	80	
Kreditne srečke po 100 gld.	199	50	
Ljubljanske srečke	21	75	
Rudolfove srečke po 10 gld.	27	50	
Akcijske anglo-avstr. banke po 200 gld.	152	50	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	427	—	
Papirnat rubelj		27	

Stavbinski svet v Ljubljani
je na prodaj
iz proste roke (454—1)
na sežnje v poljubni množini
tudi na obroke
Več se izve pri lastniku Mariji Borštnik, Kurja Vas št. 4.

Ljudevit Borovnik
(109) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem (11)
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani cenik zastoj.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1896.
Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so srednjeevropskim časom. (15-67)
Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).
Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Selnograd čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Selnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Selnograd, Lend-Gastein, Zell in Jesera, Inostate, Bregenz, Gurih, Geneve, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovce, Pilsen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.
Ob 6. uri 15 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. s večer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Proga iz Trbiža.
Ob 5. uri 52 min. s jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipkega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsna, Budejovce, Selnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsna, Budejovce, Selnograda, Linca, Steyra, Parisa, Geneve, Guriha, Bregenza, Inostate, Zell in Jesera, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. s večer osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.
Ob 8. uri 19 min. s jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. po popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. s večer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.
Ob 7. uri 23 min. s jutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. s večer, ob 10. uri 25 min. s večer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.
Ob 6. uri 55 min. s jutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri 20 min. s večer, ob 9. uri 55 min. s večer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Pege
odpravi v 7 dneh popolnoma (331-7)
dr. Christoff-a izborni neškodljivi Ambra-crème
jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj
Jos. Mayr-ja Iekarna v Ljubljani.

Posojilnica v Logatci
registrovana zadruga z omejenim poročtvom
vabi p. n. gospode zadržnike k
rednemu občnemu zboru
kateri bo
dné 28. marca t. l. ob 3. uri popoldne
v posojilničnem poslopji v Dolenjem Logatci.

Vzporod:
1.) Poročilo in računski sklep za leto 1896.
2.) Razdelitev dobička.
3.) Volitv v ravnateljstva in nadzorstva.
4.) Predlogi in nasveti zadržnikov.
V Logatci, dné 20. marca 1897.
(446—2) **Ravnateljstvo.**

Nagrobne vence
v največji izberi in po najnižjih cenah
trakove k vencem
z ali brez napisov v vseh barvah
(98—23) priporoča
Karol Recknagel.

Največji izbor.
Skrbno izdelovanje.
Popravila.
L. Mikusch
tovarna delavnik
Ljubljana, Mestni trg 15

Dunaj, dné 24. marca 1897.

Telegram.

Usojam se naznaniti častitemu občinstvu, da pridem s svojo drugo zbirko osobno zbranih klavirjev v kratkem v Ljubljano ter jih bodem oddajal po tovarniški ceni.

S spoštovanjem
Ferd. Dragatin.
(451)

Lepo vzgojena, močna, visokodebelnata in pritlična (436—2)

hruševa drevesca

najboljših vrst dobé se še pri
Jos. Lenarčiču na Vrhniki.

Mladenič

18 let star, išče mesta v komptornu. Isti govori hrvatski, slovenski in nemški jezik. I v šil je trgovsko šolo in je že jedno leto prakticiral.

Ponudba prosi pod P. M. 26 na upravništvo „Slov. Naroda“.
(444—2)

Poštna in brzojavna upraviteljica

slovenskega jezika večša, se takoj čez poletje vzprejme Z večletno službo imajo prednost. Plača po dogovoru. — Naslov: C. kr. poštni urad na Jesenicah, Gorenjsko.
(452—1)

Bolne za lišaji

suhimi, mokrimi, tudi lupečimi se, ob jednem s to boleznijo združeno mučno srbenje kože ozdravja pod jamstvom „Dra. Hebrý Smrt lišajem“. Rabi se vnanje in je neškodljivo. — Veja 6 gld. avstr. velj. Če se poprej pošlje znesek (tudi v poštinih znakah), pošlje po pošti carine in poštne prosto: St. Marien-Drogerie, Danzig (Nemčija).
(129—3)

Manufaktorni popotnik

dobro uveden na slovenskem in hrvaškem ozemlju, se vzprejme pod ugodnimi pogoji.
(43—2)

Ponudbe vzprejmlje upravništvo Slov. Nar. pod šifro „A. Z. 1000“.

Plinov motor

8 konjskih močij, od Langen-Wolfa, dobro ohranjen, se proda po ceni pri

R. Schuchardt-u

v Trstu (parni mlin). (431—2)

Več sto lepo izraščanih, petletnih
cepljenih hrušek

(cidrovk) (445)

po 20 krajcarjev komad

ima na prodaj

kmetijska podružnica v Cerknici.

Kdor želi kaj kupiti, naj se nemudoma oglasi.

Slavnemu p. n. občinstvu
usojam si podpisanec naznanjati, da sem prevzel
gostilno
!Cofišče!
na Šmarjetni gori
3/4 ure hoda na goro od kolodvora v Kranju. Gostilna bo dné 25. marca t. l. otvorjena in vsakemu pristopna.
Prizadeval si bodem, da bodem vedno postregel z dobro pijačo in točno postrež o.
Uljudno prošim pa, ako bi nameravala večja družba izlet napraviti mi pravočasno naznaniti, da bodem mogel vse popolnoma zadovoljiti.
Nadejaje se prav obilnega obiska, beležim
z velespoštovanjem
(443—1) **Janko Ev. Sirc**
najemnik Cofišča.

„THE GRESHAM“

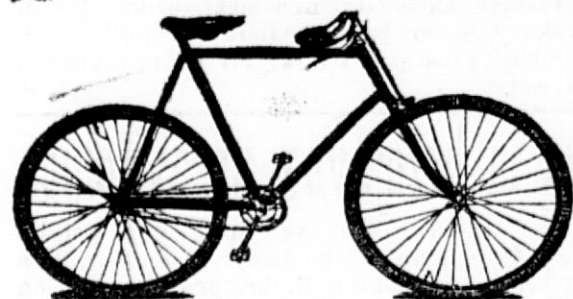
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj, I., Giselastrasse št. 1, v hiši društva.
Filijala za Ogersko: Pešta, Franz-Josefsplatz št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1895 kron 147,562.080—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1895 27,120.589—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 321,644.530—
Mej letom 1895 je društvo izpostavilo 8761 polic z glavnic 82,267.300—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri Gvidonu Zeschko-tu. (3196—5)

Prva kranjska izdelovalnica novih bicikljev

Josip Kolar

Selenburgove ulice št. 4

in
od 1. maja dalje
v poslopij stare pošte.

Najuljudneje javljam slav. p. n. občinstvu, da imam v zalogi

kolesa (biciklje) svojega domačega izdelka

in jih priporočam vsem kolesarskim prijateljem in vsem, ki domačo obrt radi podpirajo.

Za vsako doma izdelano kolo jamčim dve leti.

Imam pa tudi veliko zalogo najfinjših angleških in dunajskih koles po nenavadno nizkih cenah.

Ker imam sedaj urejeno delavnico za nova kolesa, zmožen sem kolesa prenavljati, ponikljati in lakirati, iz starih nove narejati in izvrševati najtežavnejša popravila najboljše in najtočnejše.

Zamenjavam tudi z ugodnimi pogoji nova kolesa s starimi.

Z velespoštovanjem se uljudno priporočam

(358—3)

Josip Kolar.

Usojam si p. n. občinstvu in velečastitim odjemalcem naznanjati, da sem se dne 8. februarja preselil s svojo

trgovino s kožuhovino, klobuki in kapami iz svojih prejšnjih prostorov na Kongresnem trgu v Kirbischevi hiši v svoje novo opravljene

prodajalnične prostore
v Wolfvih ulicah (starih Gledaliških ulicah)

in prosim, da se mi še nadalje ohrani naklonjenost, katera se mi je skazovala tekom 23 let.

Z velespoštovanjem

Anton Krejči.

Ravnotam je tudi modistovsko podjetje.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomaževo moko je najuplívnejše in najcenejše fosfornokislo gnojilo. Jamči se, da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljivo fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke.

Za vse vrste prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmelne in zelenjavne nasade in posebno za gnojenje travnikov. Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate. Jedva nedostajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago. Vprašanja in naročila naj se pošiljajo

(42—9)

prodajališču fosfatne moke
čeških tovarn za Tomaževo moko v Pragi
Mariengasse 11.

Obrtno naznanilo.

Usojam se p. n. občinstvu naznaniti, da sem se povrnil z Dunaja, kjer sem na o. kr. tehnološkem obrtnem muzeju dovršil osemteženski tečaj za mizar-ske mojstre. Obila znanja, katera sem si pridobil, omogočevala mi bodo poslej še čim lepše, dovršeneje in solidneje izvrševati vsa v (450—1)

stavbeno in pohištveno mizarstvo

spadajoča dela.

Svoje delavnice v Ljubljani ob sv. Petra cesti št. 21 sem opustil, pomnožil pa obrtno delovanje v svoji vešji

delavnici v Spodnji Šiški št. 136

ob državni cesti.

V to postavim tudi najnovejše stroje in bodem mogel toraj vsa, tudi največja izročena mi dela najtočnejše in najceneje izvrševati.

S 1. majem t. l. otvorim na Marije Terezije cesti št. 14

v Ljubljani

bogato zalogo vsakovrstnega pohištva.

Za obila naročila se priporoča in beleži z najodličnejšim spoštovanjem

Franc Burger

mizarski mojster v Spodnji Šiški št. 136.

Naj se blagovoljno vzame na snanje!

Kakor sem poizvedel, se razširja vest, da nameravam svoj

škrlokrovski in kleparski obrt

opustiti. Te govorice pa niso resnične! Timveč bodem ta obrt in posebno izvršitev

vseh vrst strešnih pokrivanj

kakor doslej neomejeno nadaljeval in svoje častite naročnike najprejnejše in najcenejše postrezal.

Za blagovoljna naročila proseč, se priporoča

z velespoštovanjem

Henrik Korn

(373—3)

v Ljubljani Parne ulice št. 3.

Bilanca posojilnice v Črnomlju

registrirane zadruge z neomejeno zavezo
za leto 1896.

Imetje	gld.	kr.	Dolгови	gld.	kr.
Inventar	254	—	Zadružnikom 1731 deležev po 2 gld.	3462	—
Dana posojila	220322	71	Hranilne vloge gld. 217679 85)	226132	55
Pri drugih denarnih zavodih je naloženega denarja	13500	—	Kapitaliz. obresti 8452 70)	1886	36
Nevzdignene obresti od naloženega denarja	336	80	Predplačane obresti za 1897	745	16
Še nepovrneni, prehodni zneski	211	85	Nevzdignene dividende	10000	—
Zaostale obresti	2990	87	Izposojila zadruge	142	—
Vrednost tiskovin (knjižic, me-njic, dolžnih pisem)	10	40	Vstopnina rezervnemu zakladu	1553	78
Gotovina 31. decembra 1896	6095	22	Čisti dobiček	—	—
Skupaj	243721	85	Skupaj	243721	85

Dohodki: 133 886 gld 38 kr.
Skupni promet: 263 571 gld. 20 kr.

Izdatki: 129 684 gld 82 kr.
Rezervni sklad: 11 986 gld 67 kr.

Račun zadružnikov:

Koncem 1895 bilo je zadružnikov . 1043
Leta 1896 jih je pristopilo 71
skupaj 1114
Leta 1896 jih je izstopilo 19
Ostane koncem 1896 zadružnikov . 1095

Račun deležev:

1095 zadružnikov ima 1600 deležev po 2 gld. 3200 gld.
19, leta 1896 izstopivših zadružnikov ima 117 deležev po 2 gld. . 234 „
14, v prejšnjih letih izstopivših zadružnikov ima 14 del. po 2 gld. . 28 „
Skupaj 1731 deležev po 2 gld. 3462 gld.

Račun je občni zbor dne 28. februarja 1897 odobril. (423)

Anton Jeršinović l. r.
ravnatelj.

Karl Müller l. r.
odbornik.

Av gust Kunc l. r.
odbornik.

Martin Malnerič l. r.
odbornik.

Račun pregledala, s knjigami primerjala in v redu našla:

Janko Puhek l. r.
računskega pregledovalca namestnik.

Franc Šetina l. r.
računski pregledovalec.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
Meldling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschlager, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grebel; v Rudolfovom S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Ko-roškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, J. M. Stadler; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolf-sbergu A. Huth; v Kra-nju K. Savnik; v Rad-goni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela; v Čr-nomlju: F. Haika.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

(17)

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuv (25)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Velika zaloga

suknenih ostankov

po znižani ceni pri

Hugo Ihlu

Ljubljana, Pred škofijo št. 2. (33)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(18) čevljarSKI mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv, katera izvršuje cenovno, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Žalovalne klobuke za dame

priporoča v bogati izbiri po najnovejših modelih

modni klobučni salon J. S. BENEDIKT

v Ljubljani.

(Telegrami: Benedikt, Ljubljana.) (26)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohistvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (34)

Zaloga originalnega karbolina.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

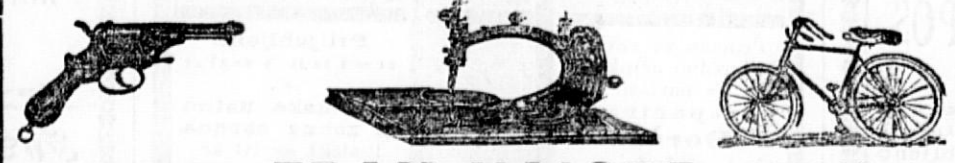
Moderaci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(19) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Puškar in prodajalec biciklov.

FRAN KAISER V Ljubljani

Šelenburgove ulice 6.

(27) Najboljše urejena delavnica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev.

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črno in barvasto, za cele obleke in bluze, priporoča po najnižjih cenah (35)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likër

iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki zelodec greje in krepi in dobro voljo vzbuja. (36)

J. Klauer v Ljubljani.

Sobni slikar **Josip Erbežnik** Sobni slikar

Poljanska cesta 72 Moste 33

izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, kolikor mogoče po najnižjih cenah.

(38) Za ukusno in trpežno delo se jamči.

Naročila pismenim potom: Moste št. 33.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (20)

Turjaški trg šte. 7.

Ivanka Toni

v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

Ivan Jax (36)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (37)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravilja se urno in prav po ceni. Modni žurnali franko in zastoj.

(22) **LJUBLJANA.** (11)

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik

(38) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Frid. Hoffmann

(23) urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur vse le dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. Poprave se izvršujejo najtočneje.

Fr. Sevčik

puškar v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča svojo bogato zalogo

orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. (31)

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Fran Detter

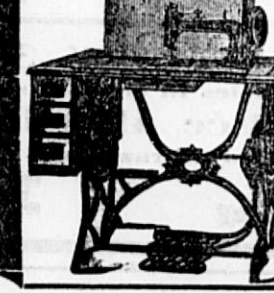
Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (32)

Geniki zastoj in poštnine prosto.

Pekarija — Slaščičarna

JAKOB ZALAZNIK

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

postreza točno

z najraznovrstnejšimi štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi

v slaščičarski in pekovski obrt

(39) spadajočimi izdelki.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille Zwieback)

Olašim častitim p. n. odjemalcem naznanjava, da je naju zaloga za bodočo sezono popolnoma s novostmi najboljše okrašljena, in nama je možno, podati najboljše od najcenejega do najfinejše vrste.

Ob enem se priporočava, zagotavljača najboljše in najoolidnejšo potrebo

s velopoštovanjem
Gričar & Mejač
(439-2) Ljubljana, Bežinove ulice št. 9.

Stanovanja
na Poljanski cesti št. 72
št. 16 v I. nadstropju, 2 sobi, kuhinja in drvarnica,
št. 26 v II. nadstropju, soba, kuhinja in drvarnica,
se oddajo s 1. majem 1897.
Natančneje se izve pri g. E. Predovlč-u,
Poljanski trg št. 5 (432-2)

Sidro
LINIMENT. CAPSICI COMPOS.
iz Richterjeve lekarne v Pragi.
Priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gl. se dobiva v vseh lekarnah.
Zahtevati naj se blagoviti to splošno priljubljeno domače zdravilo vedno na kratko kot
Richterjev Liniment s „sidrom“
in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot prístne, ki imajo znano varstveno znamko „Sidro“.
(3301-22)
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Komij
izurjen v manufakturi in konfekcijski stroki, izvrsten prodajalec, se proti prav dobri plači takoj vzprejme pri gospodu
(434-2)
F. Benekoviču v Karlovcu.

Gostilno
v kakem prijaznem kraju na Kranjskem ali Štajerskem želi vzeti na račun ali v najem.
(441-2)
Kdo? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Lekarna „Pri zlatem orlu“
J. Svobode naslednik.
Kina-železo-malaga
okrepčujoč in kri delujoč,
za bolne in slabotne osebe.
1/4 stekl. = gl. 1.80.
1/2 „ = „ 1.10.
Izvrstni toaletni predmeti
za obraz in roke.
Pulchercream
1 flac. 10 kr.
Glycerincream
1 flac. 20 kr.
Prijetno za zavžiti
in izredno učinkujoč je navlašč
prepariran Doršov
jeterni tran.
1 steklenica = 50 kr.
6 steklenic = gl. 2.50.
Priljubljena ustna voda
je
rodbinska ustna in zobna esenca
1 stekl. = 50 kr.
Za snazanje zob
veg. zobna pasta
à 50 kr.
V Ljubljani, Jurčičev trg št. 2
poleg železnega mostu. (312-9)

V Dolu (Lustthal), tik cerkve, se odda v najem (447-2)

stanovanje
z dvema sobama, kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo in malim vrtom. Pripravno je tudi za kak obrt.
Prodaja vina.
Usojam si p. n. gostilničarje, krčmarje in prodajalce vina opozoriti na svoja izvrstna
bela in črna vina in Šilerja
nadalje

likerje iz vinske trte, maraskino, tartara, Proška, Plavinija.
Vina, Šiler in likerji so tako izvrstni, da jim ni primere.
Prodaja na drobno in debelo.
Blago izbrano, zajamčeno prve vrste, po najprimernejših cenah.
(414-5)
Naročila sprejema in najpovoljnejše izvršuje
Ivan Maras
posestnik in dobavitelj vin, Vodice, Dalmacija.

G. J. Steingaesser & Co.
Miltenberg ob Menu, Bavarsko.
Ustanovljeno 1817, (269-4)
Izvor. Uvoz.
Gozdna semena. Senožetna semena. Poljska semena.
Sušilni zavodi za smerečna semena, z zračno kurjavo in parno vršbo.

Najboljši fabrikat:
I. kranjski laneno oljnat fičnež
I. kranjsko čisto laneno olje
Siccativ-fičnež (sušilo)
priporoča najceneje (130-16)
Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv, fičnežev, laka in kleja
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti.

Novo! POUFRE & SAVON
EGLANTINE
so
najpriljubljenější toaletni predmeti elegantnega svetá. — Po njih porabi se doseže blesteče bela in brezporčno čista polt. Koža postane baržunasto mehka in prosta vseh nečistosti. Učinek je presenetljiv in neprekošen.
(3126-8)
Garantirano neškodljivo!
Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: lekarna „pri sv. Duhu“ E. Tomaja naslednik A. Winger, Zagreb, Illica št. 12.
Zaloga za Ljubljano: Deželna lekarna „pri Mariji Pomagaj“, M. Leustek, Reseljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mostu.

urar v Ljubljani **Fran Čuden** urar v Ljubljani
Mestni trg šte. 25, nasproti rotovžu.
Pozor kolesarji!
„Styria“ kolesa
znana dosedaj kot najboljša in najpriljubnejša, pridobila so letos največje novosti in zanimanje postalo je zares veliko. Kot glavni zastopnik za Kranjsko priporočam jih v prvi vrsti in najtoplejšje. Tudi imam v zalogi prav dobre izdelke iz drugih tovarn, kakor dunajske in angleške „Korl“ po nenavadno nizkih cenah.
✱ Radovoljno zamenjavam tudi nova kolesa s starimi. ✱
Usojam si slav. občinstvo posebno opozarjati na svojo največjo zalogo
žepnih in stenskih ur, verižic, prstanov, srebrnine, zlatnine.
Vsa popravila izvrše se točno in ceno.
K svoji trgovini pridružil sem še kot novo zalogo najboljše
šivalne stroje
za šivilje, krojače in čevljarje.
V zalogi imam
najfinejše izdelke po jako nizkih cenah z jamstvom.
Mehanična delavnica se nahaja na Poljanski cesti šte. 31 v lastni hiši
katera vzprejema in izdeluje vsa, tudi najfinejša popravila koles in šivalnih strojev.
Istotam otvoril bodem tudi s 1. aprilom t. l. izvežbališče ali šolo za učenje kolesarstva
katera bode vsakemu novemu naročniku brezplačno na razpolago.
Priporočam se za obilen obisk najuljudnejše
Novi ceniki so brezplačno na razpolago.
Fran Čuden.